

Sygn. akt IV Ka 224/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Ewa Rusin (spr.)
Sędziowie:	SSO Elżbieta Marcinkowska SSO Tomasz Wysocki
Protokolant:	Magdalena Telesz

przy udziale Jolanty Siwik-Ważny Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2017 r.

sprawy

1) **T. T.**

syna Z. i S. z domu P.

urodzonego (...) w N.

oskarżonego z art. 280 § 1 kk i art. 157 § 2 kk i art. 11 § 2 kk i art. 64 § 1 kk,

2) **Ł. T.**

syna L. i I. z domu G.

urodzonego (...) w N.

oskarżonego z art. 280 § 1 kk, art. 157 § 1 kk w związku z art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku

z dnia 11 stycznia 2017 r. sygnatura akt VI K 388/16

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. R. Ś. z Kancelarii Adwokackiej w K. 623, 60 złotych tytułem kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu Ł. T. z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. L. B. z Kancelarii Adwokackiej w K. 623,60 złotych tytułem kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu T. T. z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym zaliczając wydatki za to postępowanie na rachunek Skarbu Państwa;

Sygn.akt IV Ka 224 / 17

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Kłodzku oskarżył T. T. i Ł. T. to, że:

w dniu 13 grudnia 2013 roku w N., woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu, dokonali napadu rabunkowego na osobie M. P. w ten sposób, że przewrócili go na ziemię i kopali po całym ciele oraz bili rękoma po twarzy, doprowadzając go do stanu bezbronności, a następnie zabrali w celu przywłaszczenia z kieszeni kurtki pieniądze w kwocie 160 złotych oraz kurtkę koloru czarnego z kapturem o wartości 50 złotych, o łącznej wartości 210 złotych, powodując równocześnie u niego obrażenia ciała w postaci urazu głowy i twarzy, które naruszyły czynności narządów jego ciała na okres poniżej 7 dni, przy czym T. T. zarzucanego mu czynu dopuścił się uprzednio będąc prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 5 stycznia 2012 roku, sygn. akt VIK 519/11, za czyn z art. 278§1 kk i inne na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 20 marca 2012 roku do 19 stycznia 2013 roku z zaliczeniem okresu zatrzymania w dniu 18 marca 2011 roku;

to jest o czyn z art. 280§1 k.k. i art. 157§2 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k. wobec Ł.

T. , to jest o czyn z art. 280§1 k.k. i art. 157§2 k.k. w zw. z art. 11 §2 kk. w zw. z art. 64§1 k.k. wobec T. T..

Sąd Rejonowy w Kłodzku wyrokiem z dnia 11 stycznia 2017r. sygn. akt VI K 388 /16:

I. oskarżonych T. T. i Ł. T. uznał za winnych tego, że w dniu 13 grudnia 2013 roku w N. działając wspólnie i w porozumieniu, dokonali rozboju na osobie M. P. w ten sposób, że przewrócili go na ziemię, kopiąc i bijąc po całym ciele oraz po twarzy, doprowadzili go do stanu bezbronności, a następnie zabrali w celu przywłaszczenia z kieszeni kurtki pieniądze w kwocie 160 złotych oraz kurtkę koloru czarnego z kapturem o wartości 50 złotych, o łącznej wartości 210 złotych, powodując równocześnie u niego obrażenia ciała w postaci urazu głowy i twarzy, które naruszyły czynności narządów jego ciała na okres poniżej 7 dni, przy czym T. T. zarzucanego mu czynu dopuścił się uprzednio będąc prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 5 stycznia 2012 roku, sygn. akt VI K 519/11, za czyn z art. 278 §1 kk i inne na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 20 marca 2012 roku do 19 stycznia 2013 roku z zaliczeniem okresu zatrzymania w dniu 18 marca 2011 roku, to jest przestępstwa z art. 280§1 k.k. i art. 157§2 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k. wobec oskarżonego Ł. T. oraz przestępstwa z art. 280§1 k.k. i art. 157§2 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k. wobec oskarżonego T. T. i za to na podstawie art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył oskarżonemu Ł. T. karę 2 (dwóch) lat i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu T. T. karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej w punkcie I wyroku wobec Ł. T. kary pozbawienia wolności zaliczył okres jego zatrzymania w sprawie w dniu 18 kwietnia 2014 roku;

III. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej w punkcie I wyroku wobec T. T. kary pozbawienia wolności zaliczył okres jego zatrzymania w sprawie od dnia 16 grudnia 2013 roku do 17 grudnia 2013 roku;

IV. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. L. B. kwotę 516,60 złotych tytułem nieopłaconej, a udzielonej z urzędu pomocy prawnej oskarżonemu T. T.;

V.zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. R. Ś. kwotę 1549,80 złotych tytułem nieopłaconej, a udzielonej z urzędu pomocy prawnej oskarżonemu Ł. T.;

VI.na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił obu oskarżonych w całości od obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych zaliczając wydatki poniesione w sprawie na rachunek tegoż Skarbu Państwa.

Z wyrokiem tym w całości nie pogodzili się oskarżeni, wnosząc apelacje za pośrednictwem obrońców z urzędu.

Ponieważ wniosek o sporządzenie pisemnych motywów wyroku odwoławczego złożył tylko obrońca oskarżonego T. T., stąd pisemne motywy wyroku zostaną ograniczone do apelacji tegoż obrońcy (art. 423 § 1 a kpk w zw. z art. 457§ 2 kpk).

Apelujący zaskarżonemu wyrokowi zarzucili:

1)naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 7 kpk poprzez:

a) błędną ocenę zeznań świadków M. T., S. P. oraz Z. T. i przyjęcie, że zeznania te są rozbieżne z wyjaśnieniami oskarżonego T. T., w sytuacji gdy prawidłowa analiza zeznań tych świadków wskazuje, iż ich zeznania częściowo pokrywają się, w tym z wyjaśnieniami oskarżonego T. T.,

b) błędną ocenę zeznań świadka M. P. i nadanie im waloru wiarygodności, w sytuacji, gdy zeznania te są bardzo rozbieżne i niekonsekwentne a w połączeniu z opinią biegłej W. H. wskazują, iż ich walor dowodowy może i powinien być kwestionowany,

c) przyjęcie, że niewiarygodne są wyjaśnienia oskarżonego T. T. w sytuacji gdy znajdują one częściowo potwierdzenie w zeznaniach świadków M. T., S. P. oraz Z. T.,

d) przyjęcie, iż rozpoznanie, którego dokonał pokrzywdzony na podstawie tablic poglądowych, jest wiarygodnym dowodem w sytuacji gdy stan jego zdrowia, opisany w opinii biegłej, pozwala na uzasadnione wątpliwości co do okoliczności tego rozpoznania, a mianowicie, czy rozpoznanie to- w ocenie obrońcy- nie odbyło się wyłącznie na tej podstawie, że świadek na zdjęciach zobaczył po prostu znaną mu twarz w osobie oskarżonego,

e) przyjęcie za wiarygodną uzupełniającą opinię biegłej H. w sytuacji (k. 551-557), gdy nie wynika z niej odpowiedź na pytanie Sądu Okręgowego czy:„ występujące u pokrzywdzonego schorzenia oraz możliwość interakcji alkoholu z zażywanych przez niego lekami (nie wiadomo jakimi) mogła mieć wpływ na zdolność spostrzegania, zapamiętywania i odtwarzania zdarzeń zaistniałych krytycznej nocy" k. 533 fragment uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego),

2) art. 5§2 kpk poprzez wyjaśnienie wątpliwości na niekorzyść oskarżonego w zakresie jego sprawstwa i winy co do zarzucanego mu czynu,

3) rażąco niewspółmierność (surowość) orzeczonej w niniejszej sprawie wobec oskarżonego kary 3 lat pozbawienia wolności, w sytuacji, gdy oskarżony jest młodym człowiekiem i względy prewencji indywidualnej nakazują ograniczenie kary izolacyjnej do możliwego minimum.

W konsekwencji skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, względnie orzeczenie łagodniejszej kary.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja ta okazała się całkowicie bezzasadna.

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy procedował już po raz drugi. Tym razem kontrola odwoławcza zaskarżonego wyroku wykazała, iż jego wydanie zostało poprzedzone prawidłowo przeprowadzonym postępowaniem dowodowym,

w tym z wypełnieniem wskazań Sądu Okręgowego zawartych w poprzednim wyroku kasatoryjnym z dnia 8 czerwca 2016r. sygn. akt IV Ka 322 /16, tj. przesłuchano pokrzywdzonego w obecności psychologa i przeprowadzono opinię uzupełniającą dotyczącą pokrzywdzonego. Wyniki całokształtu oceny dowodów, przedstawione w pisemnych motywach wyroku tworzą prawidłową podstawę faktyczną skazania obu oskarżonych w przypisanym im zakresie współudziału w występkę rozboju z art. 280 § 1 kk i art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk a w przypadku oskarżonego T. T. w warunkach recydywy specjalnej z art. 64 § 1 kk.

Wnioski końcowe o sprawstwie oraz zawinieniu oskarżonych mieszczą się w granicach swobodnej oceny dowodów, w żadnym wypadku nie można im zarzucić dowolności. Skazanie oskarżonych nie wynika ze splotu niekorzystnych dla oskarżonych okoliczności, kłamliwości relacji osobowych (zeznań pokrzywdzonego i świadka K. P.) czy wyartykułowanych w apelacji błędów procedowania. Uzasadnienie pisemne wyroku zawiera prawidłowy wywód logiczny, dostatecznie odpowiada wszystkim wymogom art. 424 kpk w tym także w zakresie wymiaru kary, wobec czego Sąd Odwoławczy aprobuje je w całej rozciągłości.

By skutecznie zarzucić obrazę art. 5 § 2 kpk należy wykazać istnienie w konkretnym stanie faktycznym co najmniej dwóch równoważnych wersji zdarzenia, a żadnej z nich przy zastosowaniu wszystkich kryteriów oceny dowodów z art. 7 kpk nie sposób wykluczyć, dopiero w takich warunkach wątpliwości dowodowe rozstrzyga się na korzyść oskarżonego. W niniejszej sprawie takie równoważne wersje dowodowe przecież nie występują.

Słusznie odrzucił Sąd I instancji zaprzeczenia oskarżonego T. T. co do współudziału w zarzucanym mu czynie. Apelujący w takim stanowisku upatruje obrazy art. 7 kpk, niestety błędnie zakładając, że zeznania świadków M. T., S. P. oraz Z. T. mają charakter dla oskarżonego alibijny. Wszak zeznania wymienionych świadków (abstrahując od wzajemnych sprzeczności, oraz rozbieżności z wersją oskarżonego, wyliczonych na k. 8 motywów wyroku) nie dotyczą czasu przestępstwa (po 23-ej) ale mniej więcej przedziału czasu do godz. 22.15 krytycznego wieczoru, od której oskarżony miał przebywać w domu i już z niego nie wychodzić.

Apelujący skupił się na zakwestionowaniu sądowej oceny wiarygodności tylko jednego z dowodów obciążających oskarżonego w postaci zeznań pokrzywdzonego M. P., dążąc do zdyskredytowania jego relacji. Argumenty apelacji jednak nie są w stanie podważyć wniosków Sądu I instancji. Jakkolwiek pokrzywdzony w toku sprawy nie składał zeznań identycznie brzmiących, to jednak w toku sprawy nader konsekwentnie wskazywał na oskarżonego T. T. jako tego, który go zaatakował, przewrócił na ziemię, zadawał ciosy ręką w twarz i kopał po ciele po czym dokonał zaboru kurtki i pieniędzy. Oskarżonego określił już przy pierwszym przesłuchaniu jako znanego mu T., po czym jednoznacznie rozpoznał go na materiale zdjęciowym w dniu 16.12.2013r. (k. 16-17, 25-26), co podtrzymał podczas wszystkich swych zeznań przed sądem.

Oczywiście błędnie apelujący zarzucił, iż dzień po zdarzeniu pokrzywdzony wskazał, że sprawców było trzech. W protokołach zawiadomienia o przestępstwie i zeznaniach z dnia 14.12.2013r. na k.2 i 16-17 pokrzywdzony wskazywał że było trzech mężczyzn biorących udział w zdarzeniu, ale było go tylko dwóch, T. i drugi, którego nie zna, zaś ten mężczyzna, który pożyczył telefon (świadek K. P.) cyt.” stał w pewnej odległości nie brał udziału w moim pobiciu krzychał do T. i tego trzeciego mężczyzny aby przestali mnie bić i kopać” k. 17 akt. Z tej relacji pokrzywdzony nie wycofał się. Nie ulega wątpliwości, iż w chwili rozboju pokrzywdzony był nietrzeźwy (po zgłoszeniu się przezeń na policję o 23.45 w wydychanym powietrzu stwierdzono 0,91 mg/l alkoholu, ale ani ten stan ani upośledzenie w stopniu umiarkowanym ani zażywane stale leki przeciwpadaczkowe nie zaburzyły jego funkcji postrzegania, pamięci oraz odtwarzania zdarzeń. Wniosek ten jest w pełni uprawnionym, na co wskazuje analiza treści pierwszych relacji procesowych pokrzywdzonego, przedstawiających logiczny ciąg zdarzeń. Wedle uzupełniającej opinii biegłej z zakresu psychologii, pokrzywdzony nie spożył w tamtym dniu alkoholu po raz pierwszy w życiu, ma zatem podwyższoną tolerancję na alkohol, nadto nie czuł się na siłach, aby wracać pieszo do domu, w tych okolicznościach miał świadomość swojego stanu i prawidłowy osąd swojej sytuacji - poszukiwał możliwości odwiezienia, po dokonaniu na nim rozboju odszukał wujka i zgłosił zdarzenie na policję Pokrzywdzony z powodu upośledzenia umysłowego słabo zapamiętuje i różnicuje szczegóły zdarzenia i z czasem ulegają one generalizowaniu i zatarciu, jest szczery, nie posługuje się kłamstwem ani nie konfabuluje. (k. 556 - 557 akt).

Skoro ponadto po stronie pokrzywdzonego nie ujawniono jakichkolwiek motywów i okoliczności, którymi mógłby kierować się w celu tendencyjnego pomówienia oskarżonego, to brak uzasadnionych powodów dla powątpiewania w miarodajność jego zeznań.

Zeznania pokrzywdzonego M. P. nie są jedynymi dowodami obciążającymi oskarżonego.

Nawet jednym zdaniem apelujący nie zakwestionował obciążających oskarżonego zeznań świadka K. P., który to świadek został zatrzymany po rozboju jeszcze tej samej nocy o 1.00 (k. 15 protokół zatrzymania), w toku przesłuchania wprost wskazał na sprawców rozboju w osobach obu oskarżonych cyt. "podeszli do nas znani mi mężczyźni, jeden o nazwisku T. i drugi T. o ksywie (...) ja wtedy odszedłem od nich zostawiając tego chłopaka w ich towarzystwie" (k. 19-20 akt). Co istotne, świadek K. P. w tej dacie wobec zatrzymania policyjnego nie miał możliwości skonsultowania się czy dokonania ustaleń co do przebiegu zdarzenia ani z pokrzywdzonym M. P. ani z oskarżonymi, zatem nie sposób przyjąć, że jego zeznania w tej części są tendencyjne czy niewiarygodne. Świadek nie znał imienia oskarżonego ale podczas okazania materiału zdjęciowego w dniu 15.01.2014r., zatem krótko po zdarzeniu, wskazał na oskarżonego T. T. (k. 64, tablica k. 24). Nie występują też w sprawie jakiegokolwiek okoliczności, na podstawie których można stwierdzić, iż świadek był skonfliktowany z oskarżonym T. T. czy z jakichś innych przyczyn miałby kłamliwie pomówić oskarżonego T. T.. Oskarżony też takich nie podaje.

Nie zwrócił także apelujący uwagi, przez co i nie zakwestionował wiarygodności innego dowodu w postaci wyjaśnień współoskarżonego Ł. T.. Ten oskarżony także do winy się nie przyznał, ale na podstawie jego wyjaśnień należy wnioskować i tak to uczynił Sąd I instancji, iż oskarżony T. T. był obecny na miejscu rozboju (a nie w domu, jak utrzymywał), mianowicie oskarżony Ł. T. komentując okazywany mu zapis monitoringu miejskiego ul. (...) potwierdził obecność tamże oskarżonego T. T. słowami cyt." Stałem wtedy z T. (imienia nie znam) pod Ż. na ul. (...) w N.. Piliśmy piwo. Podeszli do nas P. z P.... na monitoringu obejmującym ulicę (...) szliśmy we czwórkę, a tam gdzie skończył się zasięg kamery czyli niedaleko za rogiem tej ulicy ok. 40 metrów, miało miejsce zdarzenie"(k. 137). Ani apelujący nie wskazał ani też w materiale dowodowym sprawy nie znalazły się racjonalnie uzasadnione powody, na podstawie których przytoczone wyjaśnienia obciążające oskarżony Ł. T. miał złożyć tendencyjnie, czy pod wpływem konfliktu z T. T. czy chciał mu zaszkodzić procesowo. Oczywiście dostrzegając zmianę wyjaśnień przed sądem (k. 212-215 akt), że to nie oskarżony był osobą o nazwisku T., należy ją zarachować jako wynikającą z porozumienia oskarżonych, tym bardziej że oskarżony T. wyjaśnił, iż nie zna nikogo, kto miałby ksywę T., ma jednego brata M. o nazwisku T. (k. 213 v.), zeznającego w sprawie w charakterze świadka, a który zdecydowanie zaprzeczył, aby krytycznego dnia przebywał na ulicy (...) czy wychodził z domu w godzinach wieczornych i nie widział oskarżonego Ł. T. (k. 63 v., 572-573).

Przytoczone zeznania świadków oraz wyeksponowane okoliczności wyjaśnień współoskarżonego Ł. T. pozostają we wzajemnych relacjach zgodności i dopełnienia.

W świetle tak ocenionych dowodów obciążających sprawstwo i zawinięcie oskarżonego jako współdziału w rozboju, dokonanym na pokrzywdzonym M. P. jest niewątpliwe. Przyjęta kwalifikacja prawna czynu z art. 280 § 1 kk i z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11§ 2 kk i w zw. z art. 64 § 1 kk pozostaje prawidłową. Drobnym uchybieniem redakcyjnym opisu czynu przypisanego jest wskazanie, iż oskarżeni przewrócili pokrzywdzonego na ziemię, kopiąc i bijąc po całym ciele oraz po twarzy, co stanowi przecież opis znamienia stosowania przemocy w celu dokonania zaboru mienia, a nie doprowadzenia do stanu bezbronności. Uchybienie to jednak nie ma żadnego znaczenia dla stwierdzenia zaistnienia w przypisanym oskarżonym czynie ustawowych znamion występku rozboju z art. 280 § 1 kk.

Zaprobować także należy ocenę stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonego jako znacznego i znacznego stopnia winy. W świetle dyrektyw art.53 kk, obciążających oskarżonego okoliczności przedmiotowo – podmiotowych czynu (działanie wspólnie i w porozumieniu z inną osobą, bez żadnej prowokacji ze strony pokrzywdzonego, zupełnie bezbronnego, zadawaniu wielu uderzeń po ciele, w tym kopnięć w głowę i kumulatywnym spowodowaniu obrażeń ciała) i przy jednoczesnym braku okoliczności łagodzących, uwzględnieniu uprzedniej karalności sądowej oskarżonego oraz odpowiedzialności w ramach recydywy specjalnej z art. 64 § 1 kk brak jest podstaw do uznania, by wymierzona kara 3-ch lat pozbawienia wolności nosiła cechy rażącej niewspółmiernie surowości. Wszak minimalne ustawowe

zagrożenie karą czynu z art. 280 § 1 kk to 2 lata pozbawienia wolności, zatem przy przyjętych okolicznościach obciążających wymierzona kara nieznacznie powyżej dolnego progu zagrożenia jawi się jako dość łagodna. Słusznie apelujący zauważa, iż oskarżony jest młodym człowiekiem, ale ta właściwość w badanym przypadku nie ma istotnego znaczenia, bo mimo jeszcze młodego wieku oskarżony był już 5-krotnie karany sądownie, w tym odbywał już karę izolacyjną za przestępstwo podobne, co nie zapobiegło niestety powrotowi na drogę przestępstwa.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 17 ust. 2 pkt 4) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2016.1714).

O kosztach sądowych postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 636 § 1 kpk i art. 624 § 1 kpk, uznając, iż wobec orzeczenia kary izolacyjnej i braku po stronie oskarżonego jakiegokolwiek majątku, zasadnym jest zwolnienie oskarżonego od ich ponoszenia.